proLékaře.cz | 13.11.2026

Recenze knih

Richard G. Fessler, Liligham N. Sekhar. Atlas of Neurosurgical Techniques. Spine and Peripheral Nerves. 2nd ed. New York: Thieme Stuttgart 2013. ISBN 978-1-62623-054-5, eISBN 978-1-62623-055-2, cena 354,99 EUR

První vydání této věhlasné publikace, neboli lépe Neurochirurgického atlasu operačních technik, bylo v roce 2006. Současné vydání je dílem světoznámých spinálních chirurgů a chirurgů zabývajících se rekonstrukčními operacemi periferních nervů. Atlas je kompletně přepracován a jsou v něm ty nejnovější techniky a poznatky. Kniha je logicky rozdělena do šesti oblastí, které popisují okcipito-cervikální, střední krční oblast, krční a hrudní spojení, hrudní a torakolumbální oblast a oblast bederní a lumbosakrální. Na tu navazuje část o periferních nervech, která podává současné informace o jednotlivých technikách rekonstrukce periferních nervů, vč. složitých poranění pažní a lumbosakrální pleteně. Publikace má 963 stran a obsahuje kolem 1 000 naprosto dokonalých obrázků. Součástí atlasu jsou online videozáznamy. Kniha je vynikajícím dílem mnoha odborníků, je technicky dokonale zpracovaná. Představuje bohatý studijní materiál pro neurochirurgické rezidenty, ale slouží také jako praktický operační manuál pro zkušené neurochirurgy, kterým podává současný moderní pohled na jednotlivé problémy operační léčby páteře a periferních nervů. Neměl by chybět v knihovnách velkých neurochirurgických klinik, protože představuje souhrn těch nejlepších technických řešení v dané problematice.

Val M. Runge. Imaging of Cerebrovascular Disease. A Practical guide. New York: Thieme Stuttgart 2013. ISBN 978-1-62623-248-8, eISBN 978-1-62623-249-5, cena 69,99 EUR

Dr. Val M. Runge je šéfredaktorem časopisu Investigative Radiology a pracuje v Institutu diagnostiky a intervenční dětské radiologie University v Bernu. Kniha má 145 stran a více než 700 vysoce kvalitních fotografií. Je napsána vynikajícím radiologem s mnohaletými zkušenostmi. Zabíhá do podrobností jednotlivých diagnóz a kriticky diskutuje využití jednotlivých modalit pro správné zobrazení nebo správnou intervenci. Ukazuje výhody a nevýhody chirurgických či endovaskulárních technik, hodnotí jejich morbiditu a mortalitu. Publikace je rozdělena do šesti kapitol. První kapitola popisuje pokroky v současných zobrazovacích technikách. Další kapitola je věnována normální anatomii mozku, mozkových cév a popisuje také nejčastější anatomické varianty. V třetí kapitole najdeme podrobnosti na téma mozkové hemoragie a na tu navazuje kapitola o ischemii mozku. Poslední dvě kapitoly pojednávají a aneuryzmatech a cévních anomáliích. Kniha je určena všem odborníkům z řad neurologů, radiologů a neurochirurgů, kteří využijí aktuální a perfektně zpracované informace (vč. kazuistik) pro svou běžnou praxi.

prof. MUDr. Pavel Haninec, CSc.
Neurochirurgická klinika
3. LF UK a FN Královské Vinohrady, Praha

proLékaře.cz | 13.11.2026

J. Mraček. Dekompresivní kraniektomie. Praha: Galén 2016. ISBN 9788074922640, cena 490 Kč

Rozsah knihy je přiměřený – 210 stran – členěný do devíti základních kapitol, každá s bodovým souhrnem současných poznatků a literaturou v závěru. Téma je vyčerpáno jak po stránce teoretické, tak i praktické, proporcionální členění je optimální, vč. náročných kapitol o intrakraniálním tlaku a mozkové perfuzi. Cenné jsou autorovy zkušenosti, krom jiného např. jeho pohled na léčbu hydrocefalu po dekompresivní kraniektomii.

Kniha je aktuální, přestože základní principy a koncept dekompresivní kraniektomie v českých zemích propagoval již autorův otec, prof. Mraček v 70.–80. letech minulého století.

Přestože teorie relativity byla všeobecně přijata a řada knih a filmů běžně pracuje s časem jako se čtvrtým rozměrem, timing dekompresivní kraniektomie, který je klíčový pro úspěch, je stále na řadě pracovišť opomíjen. Nekorektně nebo mimo optimální časový interval provedená operace metodu diskredituje.

Na řadě našich pracovišť je zejména primární dekompresivní kraniektomie standardní metodou, zatímco na řadě jiných se stále o jejím významu pochybuje. Autor se ve svém díle s tímto zásadním faktem vypořádal a souhrnný přehled by mohl přispět k definitivnímu zakotvení této metody. Odpovědi na řadu otázek v knize naleznou nejen neurochirurgové, ale i neurologové, traumatologové, anesteziologové a neurointenzivisté.

doc. MUDr. Miroslav Vaverka, CSc.
Neurochirurgická klinika
LF UP a FN Olomouc